

MINISTER
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

BKA.WK.0912.2.2019.12.JP

Warszawa, dnia 16 maja 2019 r.

Pan
prof. dr hab. Sylwester Czopek

Rektor
Uniwersytetu Rzeszowskiego

Aleja Rejtana 16c
35-959 Rzeszów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*¹ (dalej: *ustawa o kontroli*) oraz art. 427 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*² (dalej: *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* lub *Pswn*) Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego (dalej: Minister) przeprowadził w Uniwersytecie Rzeszowskim (dalej: UR lub Uczelnia) kontrolę w trybie zwykłym, w zakresie zgodności działania organów Uczelni z przepisami prawa i nadanymi uprawnieniami w latach 2017-2018, z możliwością zasięgnięcia informacji z okresów wcześniejszych.

Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w okresie od dnia 13 lutego 2019 r. do dnia 12 kwietnia 2019 r. przez Joannę Petrynę oraz Łukasza Abramowicza, głównych specjalistów w Biurze Kontroli i Audytu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (dalej: MNiSW lub Ministerstwo).

Na podstawie art. 47 w zw. z art. 46 ust. 1 ustawy *o kontroli*, po rozpatrzeniu zastrzeżeń do *Projektu wystąpienia pokontrolnego*, przekazuję Panu Rektorowi, niniejsze *Wystąpienie pokontrolne*, zawierające ustalenia raz ocenę skontrolowanej działalności wraz z zaleceniami.

¹ Dz. U. z 2011 r., Nr 185, poz. 1092.

² Dz.U. z 2018 r., poz. 1668, ze zm.

I. OCENA OGÓLNA

Skontrolowaną działalność Uczelni w latach 2017-2018, w zakresie zgodności działania organów Uczelni z przepisami prawa i nadanymi uprawnieniami, z uwzględnieniem przyjętych kryteriów legalności, rzetelności, gospodarności i celowości, ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami³.

Pozytywnie oceniono kwestie związane z:

- 1) pobieraniem przez Rektora UR wynagrodzenia w wysokości ustalonej przez Ministra;
- 2) realizacją obowiązków sprawozdawczych.

Negatywnie oceniono niezgodność składu Senatu z zapisami Statutu Uczelni, w związku z niezapewnieniem przedstawicielom studentów i doktorantów udziału w jego składzie nie mniejszego niż 20%. Powyższe stanowi naruszenie art. 61 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym*⁴ (dalej: ustawa *Prawo o szkolnictwie wyższym* albo *Psw*), art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* oraz § 34 ust. 1 pkt 4 Statutu Uczelni.

Negatywnie oceniono również kwestię ocen okresowych nauczycieli akademickich, w związku z naruszeniem przepisu art. 132 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, polegającym na:

- 1) pozostawieniu poza oceną okresową kwestii przestrzegania przez nauczycieli akademickich prawa autorskiego i praw pokrewnych, a także prawa własności przemysłowej;
- 2) nieokreśleniu w Statucie Uczelni pełnego katalogu kryteriów oceny nauczyciela akademickiego oraz upoważnieniu w Statucie Uczelni organów powołujących komisje oceniające do wprowadzania dodatkowych szczegółowych kryteriów oceny;
- 3) nieokreśleniu w Statucie Uczelni zasad dokonywania przez studentów i doktorantów oceny nauczycieli akademickich w zakresie wypełniania przez nich obowiązków dydaktycznych, jak również sposobu wykorzystania opinii studentów oraz doktorantów przy dokonywaniu oceny okresowej nauczycieli akademickich.

---

³ Minister stosuje trzystopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

⁴ Dz. U. z 2016 r., poz.1842, ze zm.

W trakcie kontroli stwierdzono również następujące nieprawidłowości:

- 1) w *Karcie oceny okresowej*, stanowiącej podstawę dokonanej oceny okresowej nauczycieli akademickich UR za lata 2015-2017, zawężona została zawartość merytoryczna trzech (spośród dwunastu), określonych w Statucie Uczelni, kryteriów oceny nauczycieli akademickich, co stanowi naruszenie przepisu § 72 ust. 1 Statutu Uczelni;
- 2) w Statucie Uczelni nie określono liczby prorektorów, co stanowi naruszenie art. 75 ust. 1 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*;
- 3) w jednym z badanych przypadków stwierdzono fakt ustalenia formalnych kryteriów/progów uzyskania pozytywnej oceny nauczyciela akademickiego przez wydziałową komisję oceniającą, w dniu dokonywania tej oceny, co stanowi naruszenie przepisu § 72 ust. 2 Statutu Uczelni;
- 4) w jednym z badanych przypadków stwierdzono naruszenie przepisu § 74 ust. 3 zd. 3 Statutu Uczelni, zgodnie z którym decyzja odwoławczej komisji oceniającej jest ostateczna;
- 5) w 12 przypadkach nie dochowano, wynikających z zawartych umów cywilnoprawnych, terminów na wypłatę należnego wynagrodzenia;
- 6) prowadzony w Uczelni album studenta nie zawierał informacji o miejscu wystawienia świadectwa dojrzałości lub dyplomu ukończenia studiów, co stanowi naruszenie przepisu § 3 pkt 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 września 2016 r. w *sprawie dokumentacji przebiegu studiów*⁵ (dalej: rozporządzenie w sprawie dokumentacji studiów);
- 7) pojedynczy przypadek braku poświadczenia za zgodność z oryginałem, przechowywanych w teczce akt osobowych studenta, kopii dowodu tożsamości oraz świadectwa dojrzałości, co stanowi naruszenie § 4 ust. 1 pkt 1 lit. a i c ww. rozporządzenia;
- 8) pojedynczy przypadek braku daty na zawartej ze studentem umowie o warunkach pobierania opłat związanych z odbywaniem studiów. Daty nie wpisano również na pokwitowaniu odbioru legitymacji studenckiej oraz na ślubowaniu;

---

⁵ Dz. U. z 2016 r., poz. 1554, ze zm.

- 9) niezgodność przepisu pkt 4 lit. h Rozdziału II *Załącznika nr 8 do Regulaminu przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 1 maja 2016 r.* z art. 179 ust. 5 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*;
- 10) niezgodność uregulowania pkt 7 Rozdziału II *Załącznika nr 8 do Regulaminu przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 1 maja 2018 r.* z przepisem art. 179 ust. 5 *Psw* w zw. z art. 179 ust. 4 *Psw*.

II. INFORMACJE O JEDNOSTCE KONTROLOWANEJ:

2.1 Informacje podstawowe.

Uniwersytet Rzeszowski został powołany ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. *o utworzeniu Uniwersytetu Rzeszowskiego*⁶, z połączenia Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie, Uniwersytetu Marii Curie - Skłodowskiej w Lublinie Filia w Rzeszowie oraz Wydziału Ekonomii w Rzeszowie Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie.

W ramach struktury organizacyjnej Uczelni wyodrębniono dwanaście podstawowych jednostek organizacyjnych, tj.: Wydział Biologiczno-Rolniczy, Wydział Biotechnologii, Wydział Ekonomii, Wydział Filologiczny, Wydział Matematyczno - Przyrodniczy, Wydział Medyczny, Wydział Muzyki, Wydział Pedagogiczny, Wydział Prawa i Administracji, Wydział Socjologiczno - Historyczny, Wydział Sztuki oraz Wydział Wychowania Fizycznego.

2.2 Władze Uczelni.

W kontrolowanym okresie Rektorem UR był Pan prof. dr hab. Sylwester Czopek, powołany do pełnienia tej funkcji na kadencję 2016 r. – 2020 r.

2.3 Posiadane uprawnienia do prowadzenia studiów.

Na podstawie danych zawartych w *Zintegrowanym Systemie Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on* (dalej: *System POL-on*) ustalono, że Uczelnia posiada uprawnienia do prowadzenia kształcenia na 99 kierunkach studiów.

---

⁶ Dz. U. z 2001 r., Nr 73, poz. 760.

2.4 Studenci.

Na podstawie danych zawartych w *Ogólnopolskim wykazie studentów*, zamieszczonym przez Uczelnię w *Systemie POL-on* ustalono, że w roku akademickim 2017/2018 na prowadzonych na UR kierunkach studiów było zarejestrowanych 17 297 studentów (17 092 w semestrze zimowym i 15 793 w semestrze letnim).

Rektor Uczelni złożył oświadczenia potwierdzające, że liczba studentów wprowadzona do *Ogólnopolskiego wykazu studentów* jest zgodna ze stanem faktycznym wg stanu na dzień 30 listopada 2017 r.

III. USTALENIA KONTROLI

3.1 Wynagrodzenie Rektora.

W trakcie kontroli stwierdzono, że Rektor Uczelni pobierał wynagrodzenie z tytułu sprawowanej funkcji w wysokości ustalonej przez Ministra.

Działalność Uczelni w badanym obszarze ocenia się pozytywnie.

Zgodnie z obowiązującym w kontrolowanym okresie art. 151 ust. 2 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* wynagrodzenie przysługujące rektorowi uczelni publicznej ustalał minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego. Działając na podstawie przywołanego przepisu, a także na podstawie § 2 pkt 1 i 5 oraz § 26 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej⁷ Minister ustalił Panu prof. dr. hab. Sylwestrowi Czopkowi wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji rektora UR w łącznej wysokości 18 500,00 zł brutto miesięcznie. Na kwotę tę składało się wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 13 000,00 zł brutto oraz przysługujący do końca kadencji, tj. do dnia 31 sierpnia 2020 r. dodatek funkcyjny w wysokości 5 500,00 zł brutto.

Określone przez Ministra wynagrodzenie przysługiwało Rektorowi UR od dnia 1 września 2016 r., o czym poinformowano Uczelnię pismem z dnia 22 sierpnia 2016 r., nr DSW.ZNU.6121.3.2016.EKR.

---

⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 1571.

Na podstawie przekazanych zestawień składników płac, w rozbiciu na poszczególne miesiące, dla lat 2017 oraz 2018, ustalono, że w kontrolowanym okresie wynagrodzenie Rektora UR było pobierane w wysokości ustalonej przez Ministra.

(Dowód: akta kontroli str. 425-434, 1922, 2073)

3.2 Skład Senatu.

W kontrolowanym okresie udział przedstawicieli studentów w składzie Senatu był mniejszy niż 20%, co stanowi naruszenie art. 61 ust. 3 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* oraz § 34 ust. 1 pkt 4 Statutu Uczelni. W konsekwencji Senat UR funkcjonował w składzie niezgodnym z postanowieniami Statutu.

Przyczyną wskazanej nieprawidłowości był nieskuteczny nadzór nad terminami wygaśnięcia mandatów przedstawicieli studentów, a w efekcie nieprzeprowadzanie wyborów uzupełniających w terminach gwarantujących zachowanie odpowiednio licznej reprezentacji w tej grupie członków Senatu.

Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości był brak w składzie Senatu prawidłowo wybranych przedstawicieli studentów.

Odpowiedzialność za powyższe ponosi Rektor UR, jako Przewodniczący Senatu.

Działalność Uczelni w badanym zakresie ocenia się negatywnie.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 i ust 2 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* w uczelni publicznej skład senatu, tryb wyboru i procentowy udział w składzie senatu przedstawicieli nauczycieli akademickich, doktorantów, studentów oraz pracowników niebędących nauczycielami akademickimi określa statut. W art. 61 ust. 3 przywołanej ustawy wskazano natomiast, że udział przedstawicieli studentów i doktorantów w senacie uczelni nie może być mniejszy niż 20%. Liczbę przedstawicieli studentów i doktorantów ustala się proporcjonalnie do liczebności obu tych grup w uczelni, z tym że studenci i doktoranci są reprezentowani co najmniej przez jednego przedstawiciela każdej z tych grup. Ponadto, zgodnie z art. 61 ust. 4 ww. ustawy, w publicznej uczelni akademickiej nauczyciele akademicy posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego stanowią więcej niż połowę statutowego składu senatu, nie więcej jednak niż trzy piąte⁸.

---

⁸ Od dnia wejścia w życie ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* omawiane kwestie regulują: art. 29 ust. 1 pkt 1 oraz art. 34 ust. 1 pkt 2 tej ustawy.

Zgodnie z § 34 ust. 1 obowiązującego w kontrolowanym okresie Statutu Uczelni, w skład Senatu UR powinni wchodzić: 1) Rektor jako przewodniczący; 2) prorektorzy; 3) dziekani i dyrektorzy instytutów pozawydziałowych; 4) wyłonieni w wyborach przedstawiciele:

- nauczycieli akademickich posiadających tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego, zatrudnieni w UR jako podstawowym miejscem pracy w pełnym wymiarze;
- pozostałych nauczycieli akademickich, zatrudnieni w UR jako podstawowym miejscem pracy w pełnym wymiarze, stanowiący nie mniej niż 20% Senatu;
- pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, stanowiący nie więcej niż 5% składu Senatu, lecz co najmniej jedna osoba;
- studentów i doktorantów, stanowiący nie mniej niż 20% składu Senatu.

W § 34 ust. 2 Statutu wskazano, że nauczyciele akademicy posiadający tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego stanowią więcej niż połowę statutowego składu senatu, nie więcej jednak niż trzy piąte. Natomiast w § 34 ust. 4 Statutu zaznaczono, że szczegółowego rozdziału mandatów dokonuje Komisja Wyborcza w oparciu o *Regulamin Wyborczy*.

W Statucie Uczelni nie określono liczby prorektorów, co stanowi naruszenie art. 75 ust. 1 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*.

Z przekazanych przez Uczelnię dokumentów, oraz z danych zawartych w *Systemie POL-on*, wynika, że od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 1 stycznia 2018 r. na UR działało jedenaście wydziałów⁹ oraz jeden instytut pozawydziałowy, tj. Zamiejscowy Instytut Biotechnologii Stosowanej i Nauk Podstawowych (od dnia 23 lutego 2017 r. Pozawydziałowy Instytut Biotechnologii), przekształcony z dniem 1 stycznia 2018 r. w Wydział Biotechnologii. W kontrolowanym okresie na Uczelni powołano również czterech prorektorów¹⁰.

Zgodnie z § 14 i § 15 Regulaminu Wyborczego Uniwersytetu Rzeszowskiego¹¹, w kontrolowanym okresie liczba mandatów do Senatu wynosiła:

- w sześciu wydziałach i instytutach pozawydziałowych, w których - zgodnie ze stanem na dzień 31 stycznia roku wyborczego - zatrudniona jest największa liczba nauczycieli

⁹ Wydział Biologiczno-Rolniczy, Wydział Ekonomii, Wydział Filologiczny, Wydział Matematyczno-Przyrodniczy, Wydział Medyczny, Wydział Muzyki, Wydział Pedagogiczny, Wydział Prawa i Administracji, Wydział Socjologiczno-Historyczny, Wydział Sztuki oraz Wydział Wychowania Fizycznego.

¹⁰ Prorektor ds. Infrastruktury i Współpracy z Gospodarką, Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą, Prorektor ds. Finansów i Organizacji oraz Prorektor ds. Studenckich i Kształcenia.

¹¹ Po nowelizacji Regulaminu Wyborczego, przeprowadzonej w dniu 26 kwietnia 2018 r., zapisy te znalazły się w § 12 ust. 4 oraz § 13 ust. 1 i 2.

- posiadających tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego – 3 mandaty, w tym 1 dla pracowników nieposiadających tytułu profesora lub stopnia doktora habilitowanego;
- w pozostałych wydziałach i instytutach pozawydziałowych – 2 mandaty, w tym 1 dla pracownika nieposiadającego tytułu profesora lub stopnia doktora habilitowanego;
  - we wspólnym okręgu wyborczym dla: Centrum Sportu i Rekreacji, Uniwersyteckiego Centrum Nauki Języków Obcych, Międzywydziałowego Studium Kulturalno - Oświatowego, Centrum Kultury i Języka Polskiego dla Polaków z Zagranicy i Cudzoziemców „Polonus” i Muzeum Uniwersytetu – 1 mandat;
  - w okręgu wyborczym administracji dla pracowników: dziekanatów, inżynierji - technicznych, naukowo - technicznych, biblioteki – 1 mandat;
  - w okręgu wyborczym administracji dla pracowników Archiwum i pozostałej administracji – 1 mandat;
  - w okręgu wyborczym pracowników obsługi – 1 mandat.

Z powyższego wynika, że w kontrolowanym okresie w skład Senatu UR powinno wchodzić 51 pracowników Uczelni oraz przynajmniej 13 przedstawicieli studentów i doktorantów, proporcjonalnie do liczebności obu tych grup¹².

W kontrolowanym okresie skład Senatu Uczelni nie był zgodny z art. 61 ust. 3 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, art. 29 ust. 1 pkt 1 lit b ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* oraz z zapisami Statutu. Analiza przekazanej przez Uczelnię dokumentacji, oraz danych zawartych w *Ogólnopolskim wykazie studentów*, wykazała w tym zakresie, co następuje:

- 1) przedstawiciel studentów Zamiejscowego Instytutu Biotechnologii Stosowanej i Nauk Podstawowych utracił status studenta z dniem 24 stycznia 2017 r., w związku z ukończeniem studiów pierwszego stopnia. Pomimo tego był on wymieniany na listach obecności na posiedzeniach Senatu w dniach: 23 lutego 2017 r. (nieobecny, usprawiedliwiony), 30 marca 2017 r. (nieobecny, usprawiedliwiony), 27 kwietnia 2017 r. (nieobecny), 24 maja 2017 r. (nieobecny) oraz 29 czerwca 2017 r. (nieobecny);

---

¹² Na podstawie danych o studentach studiów pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia, zawartych w *Systemie POL-on*, ustalono, że podział mandatów pomiędzy przedstawicieli studentów i doktorantów został przeprowadzony zgodnie z art. 61 ust. 3 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, tj. w stosunku 12 do 1.

- 2) przedstawiciel studentów Wydziału Pedagogicznego utracił status studenta z dniem 28 czerwca 2017 r., w związku z ukończeniem studiów pierwszego stopnia. Pomimo tego był on wymieniany na listach obecności na posiedzeniach Senatu w dniach: 29 czerwca 2017 r. (nieobecny), 28 września 2017 r. (nieobecny), 26 października 2017 r. (nieobecny), 20 listopada 2017 r. (nieobecny) oraz 30 listopada 2017 r. (nieobecny);
- 3) przedstawiciel studentów Wydziału Biologiczno-Rolniczego utracił status studenta z dniem 3 lipca 2017 r., w związku z ukończeniem studiów pierwszego stopnia. Pomimo tego był on wymieniany na listach obecności na posiedzeniach Senatu w dniach: 28 września 2017 r. (nieobecny), 26 października 2017 r. (nieobecny), 20 listopada 2017 r. (obecny), 30 listopada 2017 r. (nieobecny), 21 grudnia 2017 r. (obecny), 25 stycznia 2018 r. (nieobecny), 22 lutego 2018 r. (obecny), 29 marca 2018 r. (nieobecny), 26 kwietnia 2018 r. (nieobecny), 24 maja 2018 r. (obecny) oraz 28 czerwca 2018 r. (nieobecny, usprawiedliwiony);
- 4) przedstawiciel studentów Wydziału Filologicznego utracił status studenta z dniem 12 września 2017 r., w związku z ukończeniem studiów pierwszego stopnia. Pomimo tego był on wymieniany na listach obecności na posiedzeniach Senatu w dniach: 28 września 2017 r. (nieobecny), 26 października 2017 r. (obecny), 20 listopada 2017 r. (nieobecny), 30 listopada 2017 r. (obecny), 21 grudnia 2017 r. (nieobecny), 25 stycznia 2018 r. (nieobecny), 22 lutego 2018 r. (obecny), 29 marca 2018 r. (nieobecny), 26 kwietnia 2018 r. (nieobecny), 24 maja 2018 r. (nieobecny), 28 czerwca 2018 r. (nieobecny), 20 września 2018 r. (nieobecny), 25 października 2018 r. (obecny), 29 listopada 2018 r. (obecny), 20 grudnia 2018 r. (nieobecny, usprawiedliwiony).

Nadmienić należy, że wszystkie ww. osoby rozpoczęły studia drugiego stopnia na tych samych podstawowych jednostkach organizacyjnych Uczelni¹³.

Uczelnia wyjaśniła, że problem studentów – członków wybieralnych organów kolegialnych UR, którzy ukończyli studia pierwszego stopnia, a następnie rekrutowali się na studia drugiego stopnia na tym samym wydziale, był rozstrzygany w sposób wspierający możliwość ich pełnej partycypacji w pracach tych organów. (...) *W związku z tym student, który ukończył studia*

---

¹³ Przedstawiciel studentów Zamiejscowego Instytutu Biotechnologii Stosowanej i Nauk Podstawowych rozpoczął studia drugiego stopnia z dniem 20 lutego 2017 r., a pozostali z dniem 1 października 2017 r.

I stopnia i następnie rekrutował się na studia II stopnia na tym samym wydziale, nadal traktowany był w ramach tej pragmatyki jako pełnoprawny członek organu kolegialnego, do którego został przez swoich kolegów wybrany. W pełni niezależna w swoich rozstrzygnięciach od władz rektorskich Komisja Wyborcza Uniwersytetu Rzeszowskiego, szanując decyzje wyborcze studentów oraz wychodząc z założenia, że nie można karać studenta – członka organu kolegialnego za to, że z powodzeniem ukończył studia I stopnia i stał się uczestnikiem studiów II stopnia wykluczeniem z grona członków organu kolegialnego, akceptowała dalszą obecność takiego studenta w danym organie, w tym również w senacie, gdzie nadal reprezentował swój okręg wyborczy.

Takie racjonalne podejście pozwalało na utrzymywanie odpowiednich proporcji w składach organów kolegialnych, jak też na ciągłość pracy przedstawicieli studentów w tych gremiach, wciąż wszak pozostających reprezentantami swych koleżanek i kolegów. W pełni akceptował takie podejście Samorząd Studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, który nigdy nie zwracał się z wnioskiem o wygaszenie mandatu senatora, członka Rady Wydziału, czy członka Wydziałowego Kolegium Elektorów w sytuacji, gdy student – członek organu kolegialnego kończył wprawdzie studia I stopnia (tracił na krótki okres czasu status studenta), ale niezwłocznie podejmował studia II stopnia, pozostając w ten sposób zarówno członkiem społeczności akademickiej Uniwersytetu Rzeszowskiego, jak też przedstawicielem studentów w gremiach kolegialnych uczelni. W przypadku, gdy student w sposób trwały stracił swój status studenta, Komisja Wyborcza UR w porozumieniu z Komisją Wyborczą Studentów niezwłocznie podejmowała działania na rzecz wyboru na wakujące miejsce nowego przedstawiciela studentów.

Z przekazanych wyjaśnień wynika również, że przedstawiona wyżej praktyka pozwalała na unikanie komplikacji związanych z koniecznością organizowania niemożliwych w praktyce do przeprowadzenia w okresie przerwy wakacyjnej wyborów uzupełniających i utrzymywaniem się wskutek tego wielomiesięcznych wakatów w składach organów kolegialnych. Uczelnia podkreśliła przy tym, że tego typu przypadki miały charakter jednostkowy, a udział studentów, którzy na krótki czas tracili swój status w związku z ukończeniem studiów pierwszego stopnia, w pracach organów kolegialnych (w tym Senatu) nigdy nie wpływał w sposób determinujący na wynik przeprowadzanych w tych organach głosowań oraz treści podejmowanych uchwał.

Do wyjaśnień dołączono pismo z dnia 15 września 2012 r., zawierające stanowisko Przewodniczącego Komisji Wyborczej Uniwersytetu Rzeszowskiego, który uznał, że studenci, którzy ukończyli studia pierwszego stopnia i podejmują z dniem 1 października 2012 r. studia drugiego stopnia, nadal pozostają członkami Wydziałowego Kolegium Elektorów. Powyższe zostało uzasadnione brzmieniem § 52 ust. 4 Statutu, zgodnie z którym Kolegium Elektorów, jako organ wyborczy pełni swoje funkcje przez całą kadencję.

Stanowisko zaprezentowane przez Uczelnię nie może zostać uznane za prawidłowe. Bezsprzeczny pozostaje fakt, że po zakończeniu studiów pierwszego stopnia, a przed wydaniem decyzji w sprawie przyjęcia na studia drugiego stopnia, osoby uznawane za przedstawicieli studentów w Senacie nie posiadały statusu studenta UR. Oznacza to, że zgodnie z art. 71 ust. 1 pkt 3 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* osoby te utraciły również bierne prawo wyborcze. Skutkowało to, zgodnie z § 57 ust. 1 pkt b Statutu UR, wygaśnięciem mandatu uprawniającego do zasiadania w Senacie Uczelni. Należy przy tym zauważyć, że w omawianych przypadkach utrata mandatu nastąpiła bezpośrednio z mocy przywołanego zapisu Statutu Uczelni. Tym samym wniosek Samorządu Studentów o jego wygaszenie nie był wymagany.

W celu odnowienia mandatu przedstawicieli studentów konieczne było przeprowadzenie wyborów uzupełniających, tak jak w analogicznej sytuacji uczyniono w przypadku przedstawiciela studentów Wydziału Wychowania Fizycznego¹⁴. W wymienionych wyżej przypadkach przedstawiciele studentów nie zostali jednak ponownie wybrani, a zatem nie istniały podstawy umożliwiające ich zaliczenie do składu Senatu.

Należy zgodzić się z Uczelnią, że organizacja w okresie wakacyjnym wyborów uzupełniających przedstawicieli studentów do Senatu byłaby w praktyce niemożliwa do zrealizowania. Mając to na uwadze władze UR, wspólnie z właściwymi organami Samorządu Studentów, powinny z odpowiednim wyprzedzeniem zaplanować ich przeprowadzenie w ten sposób, aby nie dopuścić do powstania wakatów. Warto przy tym zauważyć, że wygaśnięcie mandatu studenta, z uwagi na ukończenie przez niego studiów, nie jest zdarzeniem losowym i można je przewidzieć.

---

¹⁴ Z dniem 1 lipca 2017 r. zakończył on studia pierwszego stopnia, a z dniem 1 października 2017 r. rozpoczął studia drugiego stopnia na tym samym wydziale. Następnie, jak wynika z uchwały Komisji Wyborczej Studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 15 listopada 2017 r., wziął on udział w wyborach do Senatu, uzyskując z dniem 30 października 2017 r. mandat to reprezentowania studentów.

W trakcie kontroli stwierdzono ponadto, że:

- 1) przedstawiciel studentów Wydziału Muzyki utracił status studenta z dniem 23 czerwca 2017 r., w związku z ukończeniem studiów drugiego stopnia. Do dnia 30 października 2017 r. jego mandat pozostawał nieobsadzony. W tym czasie odbyły się trzy posiedzenia Senatu;
- 2) przedstawiciel studentów Wydziału Socjologiczno-Historycznego utracił status studenta z dniem 14 czerwca 2018 r., w związku z ukończeniem studiów drugiego stopnia. W pozostałym okresie objętym kontrolą jego mandat pozostawał nieobsadzony. W tym czasie odbyło się pięć posiedzeń Senatu;
- 3) przedstawiciel studentów Wydziału Muzyki, wybrany w wyborach uzupełniających w dniu 30 października 2017 r., utracił status studenta z dniem 28 czerwca 2018 r., w związku z ukończeniem studiów pierwszego stopnia. W pozostałym okresie objętym kontrolą jego mandat pozostawał nieobsadzony. W tym czasie odbyło się pięć posiedzeń Senatu;
- 4) przedstawiciel studentów Wydziału Medycznego utracił status studenta z dniem 6 lipca 2018 r., w związku z ukończeniem studiów drugiego stopnia. W pozostałym okresie objętym kontrolą jego mandat pozostawał nieobsadzony. W tym czasie odbyły się cztery posiedzenia Senatu;
- 5) przedstawiciel studentów Wydziału Ekonomii utracił status studenta z dniem 9 lipca 2018 r., w związku z ukończeniem studiów pierwszego stopnia. W pozostałym okresie objętym kontrolą jego mandat pozostawał nieobsadzony. W tym czasie odbyły się cztery posiedzenia Senatu.

Z przekazanych przez Uczelnię wyjaśnień wynika, że informacja o wakatach w gronie przedstawicieli studentów Wydziału Muzyki, Wydziału Socjologiczno-Historycznego oraz Wydziału Medycznego wpłynęła do Rektora po dniu 20 września 2018 r. Natomiast uzupełnienie wakatów nastąpiło po przeprowadzeniu wyborów uzupełniających: w dniu 17 stycznia 2019 r., o przedstawicieli studentów Wydziału Socjologiczno-Historycznego i Wydziału Ekonomii oraz w dniu 14 marca 2019 r., o przedstawicieli studentów Wydziału Muzyki i Wydziału Medycznego.

W związku z przywołanymi wyjaśnieniami należy zauważyć, że Rektor Uczelni, jako Przewodniczący Senatu, powinien z wyprzedzeniem dysponować wiedzą o spodziewanych wakatach wśród przedstawicieli studentów, zwłaszcza jeżeli powstają one w wyniku

ukończenia przez nich studiów. Umożliwiłoby to podjęcie stosownych kroków, w celu bieżącego uzupełniania składu organu kolegialnego UR.

Z powyższego wynika, że w kontrolowanym okresie udział przedstawicieli studentów i doktorantów w Senacie UR był mniejszy niż 20%. Stanowi to naruszenie art. 61 ust. 3 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, art. 29 ust. 1 pkt 1 lit b ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* oraz § 34 ust. 1 pkt 4 Statutu Uczelni.

Na podstawie przekazanych przez Uczelnię dokumentów stwierdzono, że – zgodnie z art. 61 ust. 4 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* – udział nauczycieli akademickich posiadających co najmniej stopień naukowy doktora w składzie Senatu przekraczał połowę jego składu i nie był większy niż trzy piąte. Ustalono również, że zgodnie z art. 61 ust. 7 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* w obradach Senatu uczestniczyli, z głosem doradczym, Kanclerz, Kwestor, Dyrektor Biblioteki Głównej oraz przedstawiciele związków zawodowych.

Co do zasady, zgodnie z art. 61 ust. 6 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* oraz art. 31 ust. 1 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, funkcję przewodniczącego Senatu pełnił Rektor. Z przekazanych przez Uczelnię protokołów obrad wynika, że posiedzeniom Senatu w dniu 26 stycznia 2017 r. oraz w dniu 26 kwietnia 2018 r. przewodniczył upoważniony przez niego Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą.

W trakcie kontroli niniejszego obszaru stwierdzono ponadto, że Regulamin Organizacyjny UR, stanowiący załącznik do Zarządzenia Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 30 grudnia 2010 r., nr 61/2010, w zakresie liczby i nazw prorektorów podstawowych jednostek organizacyjnych Uczelni oraz jednostek pozawydziałowych do dnia zakończenia kontroli pozostaje nieaktualny.

(Dowód: akta kontroli str. 49-206, 435-879, 1916-2030, 2081-2122)

3.3 Oceny okresowe nauczycieli akademickich.

W Statucie Uczelni wskazane zostały podmioty dokonujące oceny okresowej nauczycieli akademickich oraz określone zostały kryteria oraz tryb dokonania tej oceny. W tym zakresie wypełniono dyspozycję art. 132 ust. 2 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*.

Oceny okresowe przeprowadzone zostały w terminie wskazanym w art. 132 ust. 2 zd. 1 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, przez podmioty wskazane w Statucie Uczelni.

Zakresem oceny okresowej nie była objęta kwestia przestrzegania przez nauczycieli akademickich prawa autorskiego i praw pokrewnych, a także prawa własności przemysłowej. Powyższe stanowi naruszenie art. 132 ust. 1 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*. Nieuwzględnianie przy ocenie wskazanych wyżej kryteriów zwiększało prawdopodobieństwo naruszeń własności intelektualnej.

Sposób określenia w Statucie Uczelni kryteriów oceny nauczyciela akademickiego (z użyciem zwrotu *w szczególności*), jak również upoważnienie w Statucie Uczelni organów powołujących komisje oceniające do wprowadzania dodatkowych szczegółowych kryteriów oceny, jest niezgodne z art. 132 ust. 2 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*.

W *Karcie oceny okresowej*, stanowiącej podstawę dokonanej oceny okresowej nauczycieli akademickich UR za lata 2015-2017, zawężona została część z określonych w Statucie Uczelni kryteriów oceny nauczycieli akademickich, co stanowi naruszenie § 72 ust. 1 Statutu Uczelni.

Oceny okresowe nauczycieli akademickich – co do zasady – przeprowadzone zostały zgodnie z trybem określonym w Statucie Uczelni. W jednym z badanych przypadków stwierdzono naruszenie przepisu § 74 ust. 3 zd. 3 Statutu Uczelni, zgodnie z którym decyzja odwoławczej komisji oceniającej jest ostateczna.

Ponadto w jednym z badanych przypadków stwierdzono fakt ustalenia formalnych kryteriów/progów uzyskania pozytywnej oceny nauczyciela akademickiego przez wydziałową komisję oceniającą, w dniu dokonywania tej oceny, co stanowi naruszenie przepisu § 72 ust. 2 Statutu Uczelni.

W Statucie Uczelni nie określono zasad dokonywania przez studentów i doktorantów oceny nauczycieli akademickich w zakresie wypełniania przez nich obowiązków dydaktycznych, jak również sposobu wykorzystania opinii studentów oraz doktorantów przy dokonywaniu oceny okresowej nauczycieli akademickich. Tym samym nie zrealizowano dyspozycji art. 132 ust. 3 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*.

Odpowiedzialność za powyższe ponosi Senat Uczelni oraz Rektor.

Działalność Uczelni w przedmiotowym zakresie ocenia się negatywnie.

Uregulowania Statutu Uczelni, dotyczące oceny okresowej nauczycieli akademickich, wskazują podmioty powołane do dokonania przedmiotowej oceny (odpowiednie komisje), jak

również określają szczegółowe kryteria, stanowiące podstawę oceny okresowej nauczycieli akademickich, oraz tryb jej dokonania (§ 70, § 71, § 72, § 73 oraz § 74 Statutu). Powyższe realizuje dyspozycję art. 132 ust. 2 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*.

Kontroli poddano 5 przypadków oceny okresowej nauczycieli akademickich, przeprowadzonej w okresie objętym kontrolą, na podstawie Zarządzenia nr 70/2017 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 25 października 2017 r. w sprawie *okresowej oceny nauczycieli akademickich* (dalej również: *Zarządzenie nr 70/2017*). Ustalono, że oceny okresowe przeprowadzone zostały w terminie wskazanym w przepisie art. 132 ust. 2 zd. 1 *Psw*. Z przekazanej przez Uczelnię dokumentacji, dotyczącej kontrolowanych przypadków, wynika, że oceny dokonały podmioty wskazane w Statucie Uczelni.

Przepis § 72 ust. 1 Statutu UR stanowi, że podstawę oceny nauczyciela akademickiego stanowią jego osiągnięcia naukowe lub artystyczne oraz dydaktyczne i organizacyjne, a w szczególności wymienione w ww. przepisie kryteria. Stwierdzić należy, iż przedmiotowe uregulowanie, zawierające zwrot *w szczególności*, a co za tym idzie stanowiące, że zawarty w nim katalog kryteriów oceny nie jest pełny i zamknięty (mając jednocześnie na uwadze, że żaden inny zapis Statutu nie zawiera uzupełniającego wykazu kryteriów) – jest niezgodne z art. 132 ust. 2 zd. 2 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*. Ww. przepis stanowi bowiem, że kryteria oceny **określa statut**.

Zgodnie natomiast z zapisem § 72 ust. 2 Statutu Uczelni organy powołujące komisje oceniające dostosowują określone w Statucie kryteria oceny nauczycieli akademickich do poszczególnych grup pracowniczych oraz wprowadzają dodatkowe szczegółowe kryteria oceny. Stwierdzić należy, że również ww. uregulowanie – w zakresie upoważnienia organów powołujących komisje oceniające do wprowadzania dodatkowych szczegółowych kryteriów oceny – jest niezgodne z przepisem art. 132 ust. 2 zd. 2 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*.

Ustalono, że w kontrolowanych przypadkach oceny dokonano zgodnie z kryteriami wskazanymi w *Karcie oceny nauczyciela akademickiego za lata 2015-2017* (dalej również: *Karta oceny okresowej*), stanowiącej Załącznik do *Zarządzenia nr 70/2017*. Analiza treści przedmiotowej karty wykazała, że w przypadku trzech (spośród dwunastu) określonych w § 72 ust. 1 Statutu Uczelni kryteriów oceny nauczyciela akademickiego, ich zawartość merytoryczna wskazana w Statucie została w *Karcie oceny okresowej* zawężona.

Kryterium oceny określone w § 72 ust. 1 lit. i Statutu Uczelni, a obejmujące *funkcje pełnione w krajowych i międzynarodowych organizacjach i towarzystwach naukowych*

oraz w Uniwersytecie zostało w *Karcie oceny okresowej* zawężone wyłącznie do przewodniczących Zespołów ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, rzecznika dyscyplinarnego oraz przewodniczących i członków komisji senackich i wydziałowych (w zakresie *funkcji pełnionych w Uniwersytecie*), natomiast w zakresie *funkcji pełnionych w międzynarodowych organizacjach i towarzystwach naukowych* ww. kryterium w ogóle nie zostało w *Karcie oceny okresowej* uwzględnione.

Kryteria oceny określone w § 72 ust. 1 lit. d i lit. b Statutu Uczelni, a obejmujące *aktywne uczestnictwo w konferencjach naukowych z uwzględnieniem prestiżu konferencji i charakteru uczestnictwa oraz prezentacje twórczości na wystawach indywidualnych i zbiorowych czy publicznych koncertach* zostało natomiast ograniczone wyłącznie do **organizacji** konferencji (symposium, wystawy, targów specjalistycznych, zawodów sportowych i spektakli itp.) o zasięgu krajowym i międzynarodowym, a punktowaniem objęto jedynie przewodniczących i członków komitetu ww. wydarzeń.

W zakresie zawężenia w *Karcie oceny okresowej* określonych w Statucie Uczelni kryteriów oceny nauczycieli akademickich Rektor Uczelni wyjaśnił: *W odniesieniu do uwagi dotyczącej zawężenia w Karcie oceny nauczyciela akademickiego za lata 2015-2017 informuję, że powodem zwężenia kryteriów oceny nauczyciela akademickiego (funkcje pełnione w krajowych i międzynarodowych organizacjach i towarzystwach naukowych oraz w Uniwersytecie) do przewodniczącego zespołu ds. zapewnienia jakości kształcenia, rzecznika dyscyplinarnego oraz przewodniczących i członków komisji senackich i wydziałowych miało związek z odpowiednim premiowaniem tych aktywności nauczycieli, których wykonanie wiąże się z dodatkowymi zadaniami dla nauczycieli i wynikającymi z nich rzeczywistymi obowiązkami (np. związanymi z przygotowaniem dokumentacji na spotkania, raportami, zestawieniami, opiniami itp.), za które nauczyciele nie pobierali dodatkowego wynagrodzenia z Uniwersytetu. Z kolei usunięcie zapisu dotyczącego pełnienia funkcji w międzynarodowych organizacjach i towarzystwach naukowych wynikało z faktu obawy przed trudnościami związanymi z możliwością wystąpienia trudności w weryfikacji tych aktywności przez komisje oceniające. Należy zaznaczyć, że członkostwa w organizacjach międzynarodowych są często uzależnione od dodatkowych opłat (składek), na które nie stać wszystkich pracowników, tym samym chcąc zapewnić równość szans nauczycieli podczas okresowej oceny Uniwersytet Rzeszowski zdecydował się usunąć ten zapis.*

W odpowiedzi na uwagę dotyczącą zawężenia we wspomnianej wyżej Karcie oceny nauczyciela... kryterium oceny nauczyciela akademickiego (aktywne uczestnictwo w konferencjach naukowych z uwzględnieniem prestiżu konferencji i charakteru uczestnictwa oraz prezentacje twórczości na wystawach indywidualnych i zbiorowych czy publicznych koncertach) wyłącznie do organizacji konferencji oraz punktowanie jedynie przewodniczących i członków komitetu ma związek z faktem, że udział w konferencjach jest uzależniony od opłat (wysokich w szczególności konferencji zagranicznych), na które nie stać wszystkich pracowników, tym samym chcąc zapewnić równość szans nauczycieli podczas oceny Uniwersytet Rzeszowski zdecydował się zmodyfikować ten zapis do organizacji, co ma związek z nakładem pracy nauczyciela w przygotowanie takiego zdarzenia oraz jego znaczenia dla całej społeczności Uniwersytetu Rzeszowskiego (promowanie tej właśnie formy czasochłonnej aktywności). Należy podkreślić, że punktowanie przewodniczących i członków komitetu ma związek z faktem, że są to zwyczajowo honorowe funkcje świadczące o realnym prestiżu/pozycji naukowca w środowisku międzynarodowym czy krajowym.

Przepis art. 132 ust. 1 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* wskazuje ogólny zakres okresowej oceny nauczycieli akademickich. Natomiast w zakresie ustalania szczegółowych kryteriów, stanowiących podstawę tej oceny, uczelnia posiada autonomię. Podkreślić jednak należy, że szczegółowe kryteria, o których mowa powyżej – zgodnie z art. 132 ust. 2 zd. 2 *Psw* – określa wyłącznie statut uczelni. Zatem również każda zmiana tych kryteriów oceny (ich rozszerzenie, ograniczenie, modyfikowanie) winna następować wyłącznie poprzez zmianę – w przedmiotowym zakresie – zapisów statutu uczelni.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że ograniczenie określonych w Statucie Uczelni kryteriów oceny nauczycieli akademickich, poprzez ich zawężenie dokonane w *Karcie oceny okresowej*, stanowiącej podstawę dokonanej oceny okresowej nauczycieli akademickich UR za lata 2015-2017, stanowi naruszenie uregulowań Statutu Uczelni.

W jednym z badanych przypadków oceny okresowej stwierdzono, że Wydziałowa Komisja Oceniająca ustaliła kryteria uzyskania pozytywnej oceny przez nauczyciela akademickiego w dniu dokonywania oceny tego nauczyciela. Z protokołu zawierającego ustalenia ww. komisji¹⁵ wynika, że dotyczą one określenia warunków uzyskania pozytywnej oceny

---

¹⁵ Protokół posiedzenia Wydziałowej Komisji Oceniającej na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym z dnia 26 kwietnia 2018 r.

przez poszczególne grupy pracowników Wydziału. Analiza dokumentacji wskazuje, że powyższe stanowiło – przewidziane przez Statut Uczelni – dostosowanie określonych w nim kryteriów do poszczególnych grup pracowniczych (ustalenia ww. komisji dotyczyły kryterium publikacji naukowych oraz uzyskanych patentów, a w grupie doktorów na stanowiskach starszych wykładowców również uruchomienia postępowania habilitacyjnego). Stwierdzić jednak należy, że zgodnie z uregulowaniem § 72 ust. 2 zd. 1 Statutu Uczelni dostosowania takiego mogą dokonać wyłącznie organy powołujące komisje oceniające, a zatem w przypadku wydziałowej komisji oceniającej – rada wydziału (§ 70 ust. 3 Statutu Uczelni). Ponadto, stosownie do uregulowania § 72 ust. 2 zd. 2 Statutu, kryteria te nie mogą być stosowane wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od ich ogłoszenia. Ustalenie formalnych kryteriów/progów uzyskania pozytywnej oceny nauczyciela akademickiego przez organ do tego nieuprawniony, tj. wydziałową komisję oceniającą, w dniu dokonywania tej oceny, stanowi naruszenie przepisu § 72 ust. 2 Statutu Uczelni.

Niezależnie od powyższego stwierdzić należy, że uregulowanie przepisu § 72 ust. 2 zd. 1 Statutu Uczelni, zgodnie z którym organy powołujące komisje oceniające *dostosowują* określone w Statucie kryteria oceny do poszczególnych grup pracowniczych, ma charakter ogólny, stwarzający możliwość jego różnorodnej interpretacji. Powyższe, w połączeniu z upoważnieniem organów powołujących komisje oceniające do wprowadzania dodatkowych szczegółowych kryteriów oceny, a także uregulowaniem § 72 ust. 1 Statutu (posługującym się określeniem *w szczególności*), spowodowało, że Statut Uczelni nie określał pełnego katalogu kryteriów, stanowiących podstawę oceny okresowej nauczycieli akademickich.

Z analizy treści uregulowań Statutu Uczelni oraz *Karty oceny okresowej* wynika, że poza oceną okresową pozostawała kwestia przestrzegania przez nauczycieli akademickich prawa autorskiego i praw pokrewnych, a także prawa własności przemysłowej. Tymczasem z przepisu art. 132 ust. 1 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* wynika obowiązek uwzględniania przy ocenie ww. kryterium. Należy zwrócić uwagę, że nieuwzględnianie przy ocenie ww. kryterium zwiększało prawdopodobieństwo naruszeń własności intelektualnej.

Oceny okresowe – co do zasady – przeprowadzone zostały zgodnie z trybem określonym w Statucie Uczelni. Natomiast w jednym z badanych przypadków stwierdzono, że Odwoławcza Komisja Oceniająca UR dwukrotnie rozpatrywała dwa kolejne odwołania złożone przez nauczyciela akademickiego w toku przeprowadzania jego oceny okresowej. Po rozpatrzeniu pierwotnego odwołania Odwoławcza Komisja Oceniająca UR podtrzymała negatywną ocenę

Wydziałowej Komisji Oceniającej. Od przedmiotowego rozstrzygnięcia nauczyciel również wniósł odwołanie, które zostało przez Odwoławczą Komisję Oceniającą UR rozpatrzone. Zgodnie zaś z uregulowaniem § 74 ust. 3 zd. 3 Statutu Uczelni decyzja odwoławczej komisji oceniającej jest ostateczna.

Zgodnie z art. 132 ust. 3 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* przy dokonywaniu oceny nauczyciela akademickiego należało uwzględnić ocenę dokonywaną co najmniej raz w roku akademickim przez studentów i doktorantów w zakresie wypełniania przez tego nauczyciela obowiązków dydaktycznych. Zasady dokonywania oceny przez studentów i doktorantów oraz sposób jej wykorzystania powinien określać statut uczelni.

Stwierdzono, że zapisy Statutu Uczelni nie zawierają uregulowań w przedmiotowym zakresie, co jest niezgodne z art. 132 ust. 3 zd. 2 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*.

Ustalono, że formę oraz tryb przeprowadzania ankiet wśród studentów oraz doktorantów określały w Uczelni w okresie objętym kontrolą nw. regulacje wewnętrzne:

1. Zarządzenie nr 173/2013 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 25 listopada 2013 r. w sprawie określenia wzorów ankiet obowiązujących w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia od roku akademickiego 2013/2014, zmienione Zarządzeniem nr 108/2015 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 12 listopada 2015 r.,
2. Zarządzenie nr 3/2018 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 7 lutego 2018 r. w sprawie określenia wzorów ankiet obowiązujących w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia,
3. Zarządzenie nr 22/2016 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia ankietyzacji elektronicznej w Uniwersytecie Rzeszowskim (dalej również: Zarządzenie nr 22/2016).
4. Zarządzenie nr 4/2018 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 7 lutego 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia ankietyzacji elektronicznej w Uniwersytecie Rzeszowskim (dalej również: Zarządzenie nr 4/2018).

Zgodnie z uregulowaniami Rozdziału II Załącznika nr 1 do Zarządzenia nr 22/2016, zatytułowanego *Zasady przeprowadzania badań ankietowych określonych w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości w Uniwersytecie Rzeszowskim*, ankieta oceny prowadzącego przedmiot kierowana jest do wszystkich studentów i doktorantów, z którymi zajęcia prowadził nauczyciel podlegający ocenie, niezależnie od liczby prowadzonych przedmiotów oraz formy studiów (stacjonarne, niestacjonarne). Wyniki ankiety oceny

prowadzącego przedmiot stanowią jeden z elementów okresowej oceny pracowników. Analogiczne uregulowania zawarte zostały w Rozdziale II Załącznika do *Zarządzenia nr 4/2018*.

W *Karcie oceny okresowej*, w części wypełnianej przez ocenianego nauczyciela akademickiego, uwzględniono kwestię oceny działalności dydaktycznej nauczyciela, dokonanej przez studentów (pominięto doktorantów), z określeniem w jaki sposób wynik tej oceny ma być wykorzystany/punktowany.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że zarówno zasady dokonywania przez studentów i doktorantów oceny wypełniania przez nauczycieli akademickich obowiązków dydaktycznych, jak również sposób wykorzystania oceny dokonanej przez studentów (pominięto doktorantów) przy dokonywaniu oceny okresowej nauczyciela, określone zostały w uregulowaniach wewnętrznych Uczelni. Uznać jednak należy, że powyższe nie realizowało dyspozycji zawartej w przepisie art. 132 ust. 3 zd. 2 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*.

(Dowód: akta kontroli str. 112-149, 881-1157, 1916-1933)

3.4 Rozliczanie umów cywilnoprawnych.

Uczelnia, co do zasady, terminowo regulowała zobowiązania wynikające z zawartych umów cywilnoprawnych. Stwierdzono 12 przypadków przekroczenia wynikających z nich terminów wypłaty wynagrodzenia. Przyczyną powyższego były opóźnienia w przekazywaniu wystawionych rachunków pomiędzy Kwesturą a Sekcją Rozliczeń Umów Cywilnoprawnych. Odpowiedzialność za powyższe ponosił Kwestor.

Działalność Uczelni w badanym obszarze ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Kontroli poddano dokumentację dotyczącą rozliczenia 40 umów cywilnoprawnych. Wypłaty należnego z ich tytułu wynagrodzenia następowały w oparciu o przedkładane przez wykonawców rachunki, na których dokonywano potwierdzenia wykonania zleconej pracy. Były one następnie przekazywane do Kwestury, gdzie dokonywano ich sprawdzenia pod względem formalnym i rachunkowym. Następnie trafiały do Sekcji Rozliczeń Umów Cywilnoprawnych, która dokonywała wypłaty wynagrodzenia.

W 115 przypadkach należności wynikające z wystawionych rachunków zostały wypłacone w terminach wynikających z zawartych umów, tj. w terminie 20 lub 28 dni od dnia ich

przedłożenia w Dziale Finansowym UR. Ustalono, że 12 rachunków zostało rozliczonych po upływie ww. terminów¹⁶.

Z wyjaśnień Uczelni wynika, że przyczyną nieterminowości w rozliczaniu umów cywilnoprawnych były problemy kadrowe. W celu usunięcia nieprawidłowości przeprowadzono reorganizację i obecnie umowy rozliczane są na bieżąco. Mając na uwadze, że spośród skontrolowanych umów, rozliczanych w 2018 r., tylko w 1 przypadku doszło do przekroczenia terminu płatności¹⁷, stwierdzono, że wprowadzone przez Uczelnię zmiany organizacyjne w znaczący sposób ograniczyły stwierdzone nieprawidłowości.

(Dowód: akta kontroli str. 1158-1600, 1916-1933, 2060-2072, 2074-2080)

3.5 Dokumentacja przebiegu studiów.

Uczelnia dokumentuje tok studiów zgodnie z wymogami § 9 rozporządzenia w sprawie dokumentacji studiów oraz prowadzi księgę dyplomów zgodnie z wymogami określonymi w § 10 ust. 2 przywołanego rozporządzenia. Prowadzony w UR album studenta nie zawiera informacji o miejscu wystawienia świadectwa dojrzałości lub dyplomu ukończenia studiów, co stanowi naruszenie § 3 pkt 7 ww. rozporządzenia.

Kontrola teczek akt osobowych studentów wykazała pojedynczy przypadek braku poświadczenia zgodności z oryginałem, na kopii dowodu tożsamości oraz na kopii świadectwa dojrzałości, co stanowi naruszenie § 4 ust. 1 pkt 1 lit. a i c przywołanego rozporządzenia.

Przyczyną wskazanych nieprawidłowości był niedostateczny nadzór nad prowadzeniem dokumentacji przebiegu studiów. Odpowiedzialność za powyższe ponosi Rektor.

Działalność Uczelni w badanym obszarze ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

3.5.1 Album studenta i księga dyplomów.

Uczelnia prowadzi album studenta i księgę dyplomów w wersji elektronicznej. Album studenta nie zawiera informacji o miejscu wystawienia świadectwa dojrzałości lub dyplomu ukończenia studiów, co stanowi naruszenie § 3 pkt 7 rozporządzenia *w sprawie dokumentacji przebiegu studiów*. Księga dyplomów była prowadzona zgodnie z § 10 ust. 2 przywołanego rozporządzenia.

¹⁶ Opóźnienia wynosiły od 1 do 64 dni.

¹⁷ Opóźnienie wyniosło 4 dni.

3.5.2 Akta osobowe studentów.

Kontroli poddano łącznie 10 teczek akt osobowych studentów i absolwentów. W wyniku ich analizy stwierdzono, że co do zasady są one prowadzone i przechowywane zgodnie z § 4 rozporządzenia *w sprawie dokumentacji studiów*. W jednym przypadku stwierdzono, że znajdujące się w teźce akt osobowych studenta kopie dowodu tożsamości oraz świadectwa dojrzałości nie zostały poświadczane za zgodność z oryginałem, co stanowi naruszenie § 4 ust. 1 pkt 1 lit. a i c przywołanego rozporządzenia.

W tym samym przypadku stwierdzono również, że zawarta ze studentem umowa o warunkach pobierania opłat związanych z odbywaniem studiów nie zawierała daty jej zawarcia. Daty nie wpisano również na pokwitowaniu odbioru legitymacji studenckiej oraz na ślubowaniu.

3.5.3 Dokumentowanie toku studiów.

Kontrola wykazała, że Uczelnia dokumentuje przebieg studiów zgodnie z wymogami § 9 rozporządzenia *w sprawie dokumentacji studiów*.

(Dowód: akta kontroli str. 1601-1665)

3.6 Realizacja wybranych obowiązków sprawozdawczych.

Rektor UR w terminie złożył oświadczenia za 2017 r., o zgodności danych wprowadzanych do Systemu POL-on ze stanem faktycznym oraz o zgodności danych zawartych w Wykazie studentów, jak również dochował terminu na przekazanie Ministrowi rocznego sprawozdania z działalności Uczelni za rok akademicki 2016/2017.

Działalność Uczelni w badanym obszarze ocenia się pozytywnie.

Na podstawie danych zawartych w Systemie POL-on ustalono, że Rektor Uczelni złożył oświadczenie o zgodności danych wprowadzanych do Systemu POL-on ze stanem faktycznym, według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz oświadczenie dotyczące liczby studentów, według stanu na dzień 30 listopada 2017 r. W obu przypadkach dochowane zostały terminy określone w art. 34a ust. 4 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*.

Rektor UR terminowo przedstawił ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego roczne sprawozdanie z działalności Uczelni za rok akademicki 2016/2017, realizując tym samym obowiązek wynikający z art. 35 ust. 1 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*.

(Dowód: akta kontroli str. 1666-1669)

3.7 Regulamin przyznawania świadczeń pomocy materialnej.

Zapisy obowiązujących w Uczelni w okresie objętym kontrolą regulacji wewnętrznych w zakresie przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów UR, określające katalog dochodów studenta oraz członków jego rodziny, stanowiących podstawę ustalenia wysokości dochodu uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne, są zgodne z przepisem art. 179 ust 5 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*.

Przepis pkt 4 lit. h Rozdziału II *Załącznika nr 8 do Regulaminu przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 1 maja 2016 r.*, zgodnie z którym do składu rodziny studenta nie wlicza się dziecka, którego rodzic studenta lub student jest opiekunem prawnym, jest niezgodny z przepisem art. 179 ust. 5 *Psw* w zw. z art. 179 ust. 4 *Psw*.

Uregulowanie pkt 7 Rozdziału II *Załącznika nr 8 do Regulaminu przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 1 maja 2018 r.*, zarówno w zakresie możliwości uwzględniania dochodu rodzeństwa, jak również w zakresie uznania, że dochody małżonka i dzieci studenta są tylko *ewentualnie* uwzględniane przy ustalaniu dochodu studenta, jest niezgodny z art. 179 ust. 5 *Psw* w zw. z art. 179 ust. 4 *Psw*.

Odpowiedzialność za powyższe ponosi Rektor.

Działalność Uczelni w badanym obszarze ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Kontroli poddano zapisy obowiązujących w Uczelni w okresie objętym kontrolą regulacji wewnętrznych, określających zasady oraz warunki przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów, to jest:

1. *Regulaminu przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 1 maja 2016 r.*, wprowadzonego zarządzeniem nr 15/2016 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 11 kwietnia 2016 r., wraz z *Aneksm nr 1* do ww. regulaminu, wprowadzonym zarządzeniem nr 44/2016 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 12 września 2016 r. oraz *Aneksm nr 2* do ww. regulaminu, wprowadzonym zarządzeniem nr 7/2017 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 1 marca 2017 r. (dalej: *Regulamin z 2016 r.*),

2. *Regulaminu przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 1 maja 2018 r.*, wprowadzonego zarządzeniem nr 7/2018 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 26 marca 2018 r. (dalej: *Regulamin z 2018 r.*).

Po dokonaniu analizy treści przedmiotowych regulacji ustalono, że zawarte w nich zapisy, określające katalog dochodów studenta oraz członków jego rodziny, które stanowią podstawę ustalenia wysokości dochodu studenta uprawniającego go do ubiegania się o stypendium socjalne, są zgodne z art. 179 ust 5 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*.

W zakresie zapisów ww. regulacji wewnętrznych, dotyczących zasad ustalania składu rodziny studenta, stwierdzono, co następuje.

Zgodnie z uregulowaniem pkt 4 lit. h Rozdziału II Załącznika nr 8 do *Regulaminu z 2016 r.*, określającego zasady ustalania i obliczania dochodu w rodzinie studenta (dalej: *Załącznik nr 8 do Regulaminu z 2016 r.*) do składu rodziny studenta nie wlicza się dziecka, którego rodzic studenta lub student jest opiekunem prawnym.

Przepis pkt 5 Rozdziału II Załącznika nr 8 do *Regulaminu z 2018 r.*, określającego zasady ustalania i obliczania dochodu w rodzinie studenta (dalej: *Załącznik nr 8 do Regulaminu z 2018 r.*) stanowi natomiast, że jeżeli rodzic studenta jest jednocześnie opiekunem prawnym innego dziecka, w dochodzie jego rodziny uwzględnia się dochody dziecka pozostającego pod opieką prawną, w liczbie członków rodziny również uwzględnia się wyżej wymienione dziecko. Przedmiotowy przepis zawiera zatem uregulowanie przeciwstawne do zapisu pkt 4 lit. h Rozdziału II *Załącznika nr 8 do Regulaminu z 2016 r.*

Rektor Uczelni, w zakresie zapisu pkt 5 Rozdziału II *Załącznika nr 8 do Regulaminu z 2018 r.*, wyjaśnił: *Ustawa z dnia 27.07.2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (...) obowiązująca w dniu wprowadzenia ww. Regulaminu określała w art. 179 ust. 4 definicję rodziny, zgodnie z którą: »przy ustalaniu wysokości dochodu uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne uwzględnia się dochody osiągane przez: (...)*

c. rodziców, opiekunów prawnych, opiekunów faktycznych studenta i będące na ich utrzymaniu dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26 roku życia, a jeżeli 26 rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na ich wiek.«

Analogiczny zapis został wprowadzony w Rozdziale II pkt 1 Załącznika nr 8 do Regulaminu. Należy wskazać ponadto, że definicję dziecka wprost określa art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 28.11.2003 r. o świadczeniach rodzinnych (...). Zgodnie z powyższym przepisem, ilekroć jest

mowa o »dziecku – oznacza to dziecko własne, małżonka, przysposobione oraz dziecko, w sprawie którego toczy się postępowanie o przysposobienie lub dziecko znajdujące się pod opieką prawną.« Nadmieniam, że obowiązek stosowania ustawy o świadczeniach rodzinnych wynika z art. 179 ust. 5 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (...).

Mając na uwadze powyższe w rodzinie studenta należy uwzględnić dziecko znajdujące się pod opieką prawną rodzica studenta, a więc również i dochody tego dziecka.

W związku z przywołanymi powyżej wyjaśnieniami podkreślić należy – mając na uwadze, określony w przepisie art. 179 ust. 4 Psw, krąg osób zaliczanych do składu rodziny studenta – że konsekwencją przyjęcia definicji dziecka, zawartej w ustawie o świadczeniach rodzinnych, jest uwzględnienie w składzie rodziny studenta nie tylko dziecka pozostającego pod opieką prawną rodzica studenta, ale również dziecka pozostającego pod opieką prawną: studenta, małżonka studenta, opiekuna prawnego studenta oraz opiekuna faktycznego studenta. Natomiast uregulowanie pkt 5 Rozdziału II Załącznika nr 8 do Regulaminu z 2018 r. odnosi się wyłącznie do dziecka będącego pod opieką prawną rodzica studenta.

Niezależnie od powyższego stwierdzić należy, że prawo do zaliczenia do składu rodziny studenta dziecka będącego pod opieką prawną rodzica studenta (ale również dziecka będącego pod opieką prawną studenta, małżonka studenta, opiekuna prawnego studenta oraz opiekuna faktycznego studenta) wynika z uregulowania pkt 1 Rozdziału II Załącznika nr 8 do Regulaminu z 2018 r. (który odzwierciedla definicję rodziny, zawartą w art. 179 ust. 4 Psw) w związku z uregulowaniem pkt 6 Rozdziału I Załącznika nr 8 do Regulaminu z 2018 r., zawierającym definicję dziecka w rozumieniu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Mając na uwadze powyższe, tj. przyjęcie definicji dziecka, zawartej w ustawie o świadczeniach rodzinnych (odzwierciedlonej w pkt 5 Rozdziału I Załącznika nr 8 do Regulaminu z 2016 r.) stwierdzić należy, że zapis pkt 4 lit. h Rozdziału II Załącznika nr 8 do ww. regulaminu, zgodnie z którym do składu rodziny studenta nie wlicza się dziecka, którego rodzic studenta lub student jest opiekunem prawnym, jest niezgodny z przepisem art. 179 ust. 5 Psw w zw. z art. 179 ust. 4 Psw. Uregulowanie ww. pkt 4 lit. h Rozdziału II Załącznika nr 8 do Regulaminu z 2016 r. stoi również w sprzeczności z uregulowaniem pkt 1 Rozdziału II Załącznika nr 8 do Regulaminu z 2016 r. (zawierającym definicję rodziny) w związku z uregulowaniem pkt 5 Rozdziału I Załącznika nr 8 do Regulaminu z 2016 r. (zawierającym definicję dziecka).

Zgodnie z zapisem pkt 11 lit. a Rozdziału II Załącznika nr 8 do Regulaminu z 2018 r. do składu rodziny studenta nie wlicza się m.in. rodzeństwa studenta. Przedmiotowe uregulowanie jest

zgodne z art. 179 ust. 5 Psw w zw. z art. 179 ust. 4 Psw. Przepis pkt 7 Rozdziału II Załącznika nr 8 do Regulaminu z 2018 r. określa jednakże przypadek, w którym przy ustalaniu wysokości dochodu studenta uprawniającego go do ubiegania się o stypendium socjalne może być uwzględniony dochód rodzeństwa studenta. Zgodnie z ww. przepisem w przypadku gdy student jest sierotą, wychowankiem rodziny zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawczej lub rodzinnego domu dziecka, dochód studenta jest ustalany na podstawie dochodów własnych studenta oraz ewentualnie jego małżonka i dzieci lub rodzeństwa studenta, chyba że dokumenty sądowe stanowią inaczej.

Rektor Uczelni wyjaśnił w przedmiotowym zakresie: *Podstawę prawną wprowadzenia tego zapisu stanowił art. 186 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, wskazujący, iż »szczegółowy Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1-3 i 8, w tym szczegółowe kryteria i tryb udzielania świadczeń pomocy materialnej dla studentów, sposób wyłaniania studentów mogących otrzymać stypendium rektora dla najlepszych studentów, wzory wniosków o przyznanie świadczeń, wzór oświadczenia o niepobieraniu świadczeń na innym kierunku studiów oraz sposób udokumentowania sytuacji materialnej studenta ustala rektor w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego.«* Jednocześnie na dopuszczalność wprowadzenia przepisu wskazywała otrzymana przez Uniwersytet Rzeszowski interpretacja MNiSW (...) wskazująca na granice autonomii Uczelni w zakresie uszczegółowienia kryteriów przyznania świadczeń pomocy materialnej. Wynika z niej, że »zakres stosowania ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (...) w procedurze przyznawania świadczeń socjalnych dla studentów określa art. 179 ust. 5 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym. Przepis ten stanowi, iż miesięczną wysokość dochodu na osobę w rodzinie studenta ustala się na zasadach określonych w ustawie o świadczeniach rodzinnych, z uwzględnieniem ust. 4 zawierającego definicję rodziny studenta oraz z zastrzeżeniem, że do dochodu nie wlicza się środków uzyskanych ze źródeł wymienionych w art. 179 ust. 5 pkt 2-6. Oznacza to, iż przy przyznawaniu stypendiów nie stosuje się wprost przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych, ale zasady wynikające z tej ustawy, które są niezbędne do ustalenia miesięcznej wysokości dochodu na osobę w rodzinie studenta, ponadto wyłącznie w zakresie nieuregulowanym w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym, np. definicję dochodu (źródła dochodu, mechanizm uzyskania i utraty dochodu), sposób wyliczania średniej miesięcznej kwoty dochodu. Przepis art. 7 ustawy o świadczeniach rodzinnych określa zaś warunki i kryteria przyznawania zasiłku rodzinnego i nie ma zastosowania do przyznawania stypendium socjalnego, ponieważ kryteria

przyznania tego stypendium uregulowane są w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym, a szczegółowy regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów określony przez rektora w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego nie może ograniczać uprawnień studentów wynikających z ustawy.«
Należy podkreślić, że wprowadzenie wskazanego zapisu wynikało także z wieloletniego doświadczenia wskazującego, iż studenci będący sierotami, wychowankami rodziny zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawczej lub rodzinnego domu dziecka, po uzyskaniu pełnoletniości stają się opiekunami prawnymi bądź faktycznymi dla swojego małoletniego rodzeństwa, co wypełnia jednocześnie przesłankę, o której mowa w art. 179 ust. 4 pkt 2 ustawy PSW wskazującą, iż »przy ustalaniu wysokości dochodu uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne uwzględnia się dochody osiągane przez będące na utrzymaniu studenta lub jego małżonka dzieci (...)«.

Jednocześnie zaznaczam, że powołany przepis pkt 7 Rozdziału II Załącznika nr 8 do Regulaminu wskazuje, że dochody rodzeństwa studenta mogą być ewentualnie uwzględnione. Organ przyznający świadczenie rozpatruje w takim wypadku sytuację dochodową rodziny studenta w oparciu o art. 179 ust. 4 ustawy, z uwzględnieniem sytuacji prawnej bądź faktycznej studenta i orzeczeń sądowych wydanych w sprawie, w której student jest stroną bądź uczestnikiem postępowania.

Stwierdzić należy, iż bezsporne jest, wynikające z przepisu art. 186 ust. 1 Psw, uprawnienie (i jednocześnie obowiązek) rektora, działającego w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego – do określenia szczegółowego regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów, w tym m.in. szczegółowych kryteriów i trybu udzielania świadczeń pomocy materialnej dla studentów. Bezsporne jest również stwierdzenie, że zakres stosowania ustawy o świadczeniach rodzinnych w procedurze przyznawania świadczeń socjalnych dla studentów określa art. 179 ust. 5 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zgodnie z ww. przepisem miesięczną wysokość dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniającego do ubiegania się o stypendium socjalne ustala się na zasadach określonych w ustawie o świadczeniach rodzinnych, z uwzględnieniem ust. 4 tego przepisu, wskazującego osoby zaliczane do składu rodziny studenta, oraz z zastrzeżeniem, że do dochodu nie wlicza się środków uzyskanych ze wskazanych w tym przepisie źródeł. Zasady określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych stosuje się zatem wyłącznie w zakresie niezbędnym dla ustalenia miesięcznej wysokości dochodu na osobę w rodzinie studenta oraz wyłącznie w zakresie nieuregulowanym w ustawie Prawo o szkolnictwie

wyższym. Z uregulowania przepisu art. 179 ust. 4 *Psw* wynika natomiast, że do składu rodziny studenta – przy ustalaniu wysokości dochodu uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne – nie wlicza się jego rodzeństwa.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że zapis pkt 7 Rozdziału II *Załącznika nr 8 do Regulaminu z 2018 r.*, w zakresie możliwości uwzględniania dochodu rodzeństwa, jest niezgodny z art. 179 ust. 5 *Psw* w zw. z art. 179 ust. 4 *Psw*.

Stwierdzić ponadto należy, że zapis pkt 7 Rozdziału II *Załącznika nr 8 do Regulaminu z 2018 r.*, jest niezgodny z art. 179 ust. 5 *Psw* w zw. z art. 179 ust. 4 *Psw* również w zakresie uznania, że dochody małżonka i dzieci studenta są tylko *ewentualnie* uwzględniane przy ustalaniu dochodu studenta. Ww. przepis nie przewiduje wyjątków w kwestii uwzględniania – przy ustalaniu wysokości dochodu studenta uprawniającego go do ubiegania się o stypendium socjalne – dochodu jego małżonka i dzieci.

(Dowód: akta kontroli str. 1670-1933, 2031-2059, 2123-2125)

IV. ZALECENIA POKONTROLNE

Biorąc pod uwagę ustalenia, uwagi oraz oceny zawarte w niniejszym wystąpieniu, działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy *o kontroli* zalecam:

1. zapewnienie zgodności składu Senatu z przepisem art. 29 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*;
2. zapewnienie zgodności procesu dokonywania oceny okresowej nauczycieli akademickich z przepisem art. 128 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*;
3. zapewnienie zgodności dokumentacji przebiegu studiów z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. *w sprawie studiów*¹⁸;
4. zapewnienie dotrzymania terminów wypłaty należnego wynagrodzenia, wynikających z zawartych umów cywilnoprawnych;
5. zapewnienie zgodności zapisów *Regulaminu przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 1 maja 2018 r.*, z przepisem art. 88 ust. 1 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*.

---

¹⁸ Dz. U. z 2018 r., poz. 1861 ze zm.

Na podstawie art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy *o kontroli*, proszę o poinformowanie Ministra o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub przyczynach ich niepodjęcia, w terminie 30 dni licząc od dnia otrzymania niniejszego dokumentu. Proszę również o sukcesywne przekazywanie ww. informacji, aż do całkowitego usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Jednocześnie informuję, że realizacja wskazanych zaleceń może być przedmiotem ponownej kontroli.

Zgodnie z art. 48 ustawy *o kontroli* od *Wystąpienia pokontrolnego* nie przysługują środki odwoławcze.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

z up. Ministra
PODSEKRETARZ STANU

dr hab. Sebastian SKNZA

